

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 10. ožujka 2004.

U nevolji praštati i pouzdati se u Boga

Kateheza br. 13 Psalam 20: Molitva za kralja - Mesiju Večernja, utorak 1. tjedna Uslišio te Gospodin u dan nevolje, / štitilo te ime Boga Jakovljeva! / Poslao ti pomoć iz Svetišta, / branio te sa Siona! Spomenuo se svih ti prinosnica, / bila mu mila paljenica tvoja! / Udijelio ti što ti srce želi, / ispunio sve namisli tvoje! Radovali se tvojoj pobjedi, / u ime Boga svoga dizali stjegove! / Ispunio Gospodin svaku molbu tvoju! / Znam evo: Gospodin će pobjedu dati svom pomazaniku, / uslišit ga iz svetih nebesa / snagom pobjedne desnice svoje. Jedni se hvale kolima bojnim, drugi konjima, / mi imenom Gospodina Boga našega! Oni posrću i padaju, / mi se držimo i stojimo. Gospodine, daruj pobjedu kralju, / usliši nas u dan kad te zazovemo!

1. Završni zaziv "Gospodine, daruj pobjedu kralju, usliši nas u dan kad te zazovemo!" (Ps 20,10) otkriva nam izvor Psalma 20 kojega smo slušali i o kojemu ćemo sada razmišljati. Pred nama je, dakle, kraljevski psalam staroga Izraela, izgovaran za svečanih obreda u sionskome hramu. U njemu se zaziva božanski blagoslov nad vladara, osobito "u dan nevolje" (r. 2), to jest u vrijeme u kojem je čitav narod žrtva duboke tjeskobe zbog nevolje rata. Spominju se, tako, kola i konji (usp. r. 8) koji kao da nadolaze iz daljine; njima se kralj i narod suprotstavljaju svojim ufanjem u Gospodina, koji se svrstava uz slabe, potlačene i žrtve oholosti osvajača. Lako je shvatiti kako je kršćanska predaja pretvorila ovaj psalam u himan Kristu kralju, "pomazaniku" u punom smislu riječi, "Mesiji" (usp. r. 7). On ulazi u svijet bez vojske, no sa silom Duha, te oštro započinje konačni napad protiv zla i prijestupa, protiv drskosti i oholosti, protiv laži i sebičnosti. U pozadini odzvanjaju u našim ušima Kristove riječi upućene Pilatu, simbolu zemaljske carske vlasti: "Ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko god je od istine, sluša moj glas" (Iv 18,37).

2. Proučavajući zaplet toga psalma, postajemo svjesni da on između redaka otkriva bogoslužje koje se slavilo u jeruzalemskom hramu. Radnja se odvija unutar zajednice sinova Izraelovih, koji mole za kralja, poglavara naroda. Još i više, u uvodu se nazire žrtveno bogoslužje, u smislu različitih prinosnica i paljenica što ih poglavar prinosi "Bogu Jakovljevu" (Ps 20,2), koji ne napušta "svoga pomazanika" (r. 7), nego ga štiti i podupire. Molitva je snažno označena uvjerenjem da je Gospodin izvor sigurnosti: on izlazi ususret pouzdanoj želji kralja i čitave zajednice s kojom je vezan vezom Saveza. Ozračje je, naravno, ratnih događaja, sa svim strahovima i opasnostima koje ono potiče. Riječ Božja ne predstavlja se kao neka apstraktna poruka, nego kao glas koji se prilagođava malim i velikim jadima čovječanstva. Zbog toga taj psalam odražava vojnički jezik i ozračje koje vlada u Izraelu u vrijeme rata (usp. r. 6), prilagođujući se tako osjećajima čovjeka u nevolji.

3. U tekstu psalma r. 7 naznačava preokret. Dok reci koji mu prethode posredno izriču molbe upućene Bogu (usp. rr. 2-5), r. 7 potvrđuje sigurnost zadobivenoga uslišanja: "Znam evo: Gospodin će pobjedu dati svom pomazaniku, uslišit ga iz svetih nebesa". Psalam ne kaže na temelju kojega znaka se to može znati. Ipak, jasno izražava suprotnost između položaja neprijatelja, koji računaju na materijalnu snagu svojih kola i konja, i položaja Izraelaca, koji polažu svoje pouzdanje u Boga i zbog toga postaju pobjednici. Misao leti prema poznatom prizoru Davida i Golijata: protiv oružja i drskosti filistejskoga ratnika, mladi Židov zaziva ime Gospodina koji štiti slabe i nemoćne. Kaže tako David Golijatu: "Ti ideš na me mačem, kopljem i sulicom, a ja idem na te u ime Gospodina Sebaota... Gospodin ne daje pobjedu mačem ni kopljem, jer Gospodin je gospodar bitke" (1 Sam 17,45.47).

4. Psalam, makar u svojoj povijesnoj konkretnosti toliko vezanoj uz ratnu logiku, može postati poziv da se nikada ne predamo privlačnosti nasilja. Izaija je vapio: "Teško onima koji... nadu u konje polažu te se uzdaju u mnoga kola i u mnoštvo konjanika, ne gledajući s uzdanjem u Sveca Izraelova, i od Gospodina savjeta ne tražeć" (Iz 31,1). Svakom obliku zloće pravednik suprotstavlja vjeru, dobrohotnost, praštanje, ponudu mira. Apostol će Pavao opominjati kršćane: "Nikome zlo za zlo ne uzvraćajte; zauzimajte se za dobro pred svim ljudima" (Rim 12,17). Euzebije Cezarejski (III-IV. stoljeće), povjesničar Crkve prvih stoljeća, tumačeći naš psalam, proširit će pogled i na zlo smrti koje kršćanin zna da može pobijediti djelovanjem Kristovim: "Sve protivne sile i neprijatelji Božji skriveni i nevidljivi, što ih je u bijeg nagnao sam Spasitelj, past će. No svi oni koji budu primili spasenje, uskrsnut će iz svoje stare raspadljivosti. Zato je Šimun govorio: "Ovaj je evo postavljen na propast i uzdignuće mnogima", to jest na propast svojih protivnika i neprijatelja i na uskrsnuće onih koji su jednom pali ali su sada od njega uskrišeni" (PG 23,197).